

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 7 wraz z lekturami

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* do klasy 7. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ					
Temat 1. <i>Źródło – wyraz wieloznaczny.</i> s. 7	* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny	
Temat 2. <i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i> s. 8	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną	* przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informację na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
Temat 3. <i>Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.</i> s. 11	* czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu	* opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu	* porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów	* dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żartobliwy charakter i współczesny język)	* opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka

<p>Temat 4. <i>Wyobrażenia Prasłowian o powstaniu świata.</i> s. 17</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek 	<ul style="list-style-type: none"> * rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)
<p>Temat 5. <i>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</i> s. 21</p>	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką * rozpoznaje pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje najpiękniejsze miejsca na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
<p>Temat 6. <i>Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.</i> s. 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
<p>Temat 7. <i>Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.</i> s. 28</p>	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> * sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa 	

<p>Temat 8. <i>Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.</i> s. 30</p>	<ul style="list-style-type: none"> * w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> * łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem
<p>Temat 9. <i>Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.</i> s. 34</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku 	<ul style="list-style-type: none"> * próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
<p>Temat 10. <i>Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.</i> s. 36</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm 	<ul style="list-style-type: none"> * porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
<p>Temat 11. <i>Rozmowa historyka z historią – Norman Davies o Europie.</i> s. 40</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy
<p>Temat 12. <i>Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.</i> s. 44</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę

Temat 13. <i>Sposób na dobrą notatkę.</i> s. 45	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	
Temat 14. <i>Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.</i> s. 47	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	* wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
Temat 15. <i>Czym jest kultura?</i> s. 49	* omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna	* wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii	* wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista	* podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	
Temat 16. <i>Etykieta językowa na co dzień.</i> s. 51	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym polega błąd językowy	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	
Temat 17. <i>Dlaczego ludzie mierzą czas?</i> s. 53	* wypowiada się na temat obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu	* wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze	* wypowiada się na temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach	* przygotowuje projekt kartki z kalendarza (może być z wymyślonym świętem)	* przygotowuje informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność

<p>Temat 18. <i>Podział głosek w języku polskim.</i> s. 55</p>	<p>* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”</p>	<p>* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu</p>	<p>* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach</p>	<p>* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich</p>	
<p>Temat 19. <i>Uczymy się argumentować własne zdanie.</i> s. 58</p>	<p>* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje</p>	<p>* uzupełnia schemat * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu</p>	<p>* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat</p>	<p>* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie</p>	
<p>Temat 20. <i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.</i> s. 60</p>	<p>* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne</p>	<p>* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu</p>	<p>* wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast</p>	<p>* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy</p>	<p>* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości</p>
<p>Temat 21. <i>Jak edytować tekst?</i> s. 63</p>	<p>* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu</p>	<p>* zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu</p>	<p>* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi</p>	<p>* wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu</p>	<p>* wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego</p>
<p>Temat 22. <i>Jaką wzniesić świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.</i> s. 65</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie</p>	<p>* dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka</p>	<p>* wskazuje związek między narodami a wznoszonymi przez nich budowlami; uzupełnia schemat</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu i Asyrii</p>	<p>* wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków i Egipcjan</p>

Temat 23. <i>Przysłowia mądrością narodu.</i> s. 69	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem	* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów	* wyjaśnia przerośnięte znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy	* poprawia błędy w przysłowiach * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów	* tworzy fragment „Księgi przysłów”
Temat 24. <i>Co symbolizuje wieża Babel?</i> s. 72	* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie	* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”	* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
Temat 25. <i>Opis i interpretacja obrazu.</i> s. 74	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* redaguje notatkę interpretacyjną	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
Temat 26. <i>Rozbieżności między pisownią a wymową.</i> s. 76	* dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	* analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	* wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień	* przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	
Temat 27. <i>Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.</i> s. 79	* omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki	* wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst	* omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru	* przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego

<p>Temat 28. <i>Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?</i> s. 80</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy literatury fantastycznonaukowej * redaguje opis wybranej grafiki 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema
<p>Temat 29 i 30. <i>Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści „Stroiciel”.</i> s. 85</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia * opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
<p>Temat 31. <i>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.</i> s. 89</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki egzystencjalnej
<p>Temat 32. <i>Analiza i interpretacja utworu Pawła Leśzycyckiego „Sim city”.</i> s. 91</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”

Temat 33. Piszemy fragment utworu dramatycznego. s. 92	<ul style="list-style-type: none"> * czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejścia przez maszyny kontroli nad człowiekiem
Temat 34. Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu. s. 97	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres” 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną
Temat 35. Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy. s. 98	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma
Temat 36. Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją. s. 102	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu
Temat 37. Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim? s. 103	<ul style="list-style-type: none"> * wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy 	<ul style="list-style-type: none"> * stosuje reguły akcentowania wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> * w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną 	<ul style="list-style-type: none"> * czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów 	

Temat 38. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno-literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”.</i> s. 105	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora 	
Temat 39. <i>Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Książę”.</i> s. 107	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje pracę na wybrany temat 	
Temat 40. <i>Nasz projekt.</i> s. 109	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zasady gry 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje planszę i inne elementy gry 	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
Temat 41. <i>Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.</i> s. 110	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy słowny projekt wymarzonego domu 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata”
Temat 42. <i>Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.</i> s. 111	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje przestrzeń domu i najważniejsze elementy 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk

<p>Temat 43. <i>Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.</i> s. 113</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohatera, narratora 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * do zaproponowanych tez tworzy argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z sióstr Świniarskich”
<p>Temat 44 i 45. <i>Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej.</i> s. 116</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje wystąpienie na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi
<p>Temat 46. <i>Jak napisać spójny i logiczny tekst?</i> s. 119</p>	<ul style="list-style-type: none"> * podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * uzupełnia tekst według własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu 	
<p>Temat 47. <i>Analiza słotwórcza wyrazów.</i> s. 123</p>	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słotwórstwem 	<ul style="list-style-type: none"> * od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słotwórczej prostych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje analizy słotwórczej wszystkich wyrazów 	

<p>Temat 48. <i>Felieton jako pretekst do rozmowy o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.</i> s. 126 [zagadnienie usunięte z podstawy programowej]</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * wymienia cechy charakterystyczne felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki-ekspozycji w muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy do gazetki szkolnej felieton dotyczący aktualnej tematyki szkolnej * przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków
<p>Temat 49. <i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.</i> s. 129</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
<p>Temat 50. <i>Co to jest rodzina wyrazów?</i> s. 131</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> * do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę 	
<p>Temat 51. <i>Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści „Jabłko Apolejki”.</i> s. 133</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje wyrazy kojarzące się ze słowem „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tez tworzy argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między sytuacjami bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z niepełnosprawnościami i ich rodzin
<p>Temat 52 i 53. <i>Uczymy się redagować rozprawkę.</i> s. 135</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowa- 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy listę ciekawych tematów rozprawek

		i kontrargumenty do tez oraz hipotez	nych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki		
Temat 54. <i>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.</i> s. 138	* podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa	* porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc	* analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie	* omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem	* przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
Temat 55. <i>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.</i> s. 140	* wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów	* ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki	* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	* wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
Temat 56 i 57. <i>Poznajemy typy formantów.</i> s. 142	* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów	* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* dzieli wyrazy na temat słowotwórczy i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka	
Temat 58. <i>Dom źródłem postaw – analiza fragmentu „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego.</i> s. 145	* opowiada treść przeczytanego tekstu * opisuje domy bohaterów	* wskazuje podobieństwa i różnice między rodzinnymi domami chłopców	* określa cechy literatury faktu w odniesieniu do przeczytanego tekstu * wyraża zdanie na temat wpływu domu rodzinnego, mediów, grupy i autorytetów na kształtowanie postaw młodego człowieka	* wypowiada się na temat filmowej adaptacji „Kamieni na szaniec”	* przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł postaw współczesnej młodzieży (wśród nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom

<p>Temat 59 i 60. <i>W obliczu cierpienia – „Treny” Jana Kochanowskiego.</i> s. 147</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren 	<ul style="list-style-type: none"> * wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego
<p>Temat 61 i 62. <i>Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury.</i> s. 150</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat emocji Odyseusza w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży 	<ul style="list-style-type: none"> * przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja”
<p>Temat 63. <i>Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?</i> s. 154</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym * porównuje tekst biblijny z tekstem piosenki P. Gintrowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
<p>Temat 64 i 65. <i>Redagujemy opisy przeżyć.</i> s. 156</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> * wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane 	

	* odróżnia opis od opowiadania	wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją			
Temat 66. <i>Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej. s. 159</i>	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat	* charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji	* omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek	* tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej	* konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie
Temat 67. <i>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach? s. 163</i>	* zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
Temat 68 i 69. <i>W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna? s. 166</i>	* wypowiada się na temat treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wypowiada się na temat uczuć bohaterów podczas powrotu do domu	* redaguje kartkę z pamiętnika wybranego bohatera	* redaguje pracę dotyczącą magii domu – miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury	* przedstawia poznane utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów
Temat 70. <i>Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście. s. 169</i>	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	
Temat 71. <i>Przypowieść biblijna jako temat dzieła</i>	* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy	* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedsta-	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym”	* odczytuje symboliczne znaczenie elementów na obrazie	* przygotowuje informacje na temat innych malarskich

<i>malarskiego.</i> s. 172	* określa temat i główną myśl dzieła	wionych na obrazie	* interpretuje dzieło sztuki	* wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej	wersji odnoszących się do tekstów biblijnych
Temat 72 i 73. <i>Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku?</i> <i>Rozprawka.</i> s. 174	* tworzy argumenty do tematu rozprawki	* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania	* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania	* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych	
Temat 74 i 75. <i>Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego „Żona modna”.</i> s. 175 [utwór usunięty z podstawy programowej]	* omawia treść utworu i elementy świata przedstawionego	* redaguje szczegółowy plan wydarzeń * przedstawia głównych bohaterów tekstu	* opisuje miejsce akcji przed zmianami i po nich * wskazuje w utworze cechy satyry * wskazuje ośmieszane i krytykowane zachowania bohaterów	* wypowiada się na temat aktualności podjętego tematu i wizerunku współczesnej „żony modnej”	* przygotowuje informacje na temat oświecenia i mody francuskiej, która dotarła na polskie dwory za czasów panowania Augusta II i Augusta III
Temat 76. <i>Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha „Przy śniadaniu”.</i> s. 181	* opisuje obraz, wskazując jego satyryczny charakter	* analizuje poszczególne elementy przedstawione na obrazie	* interpretuje gesty i zachowania postaci * wchodzi w rolę i wypowiada się w imieniu jednej z postaci	* podaje przykłady sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości, które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu	* przygotowuje informacje na temat całej serii obrazów Hogartha
Temat 77. <i>Funkcja prozajizmów.</i> s. 183	* rozumie pojęcie: prozajizm * wyjaśnia znaczenie prostych prozajizmów	* wskazuje prozajizm w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich	* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem	* wymyśla własne przykłady prozajizmów i stosuje je w wypowiedziach	

<p>Temat 78. <i>Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.</i> s. 185</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe)
<p>Temat 79. <i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i> s. 188</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami 	
<p>Temat 80. <i>Rozmawiajmy o stereotypach w rodzinie.</i> s. 192</p>	<ul style="list-style-type: none"> * określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny i poboczny 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na temat stereotypowych zachowań ukazanych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu * wymienia i ocenia przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem współczesnej rodziny, zwracając uwagę na relacje panujące między członkami 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje pracę na temat stereotypów w reklamie
<p>Temat 81. <i>Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.</i> s. 195</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności 	<ul style="list-style-type: none"> * komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i internecie
<p>Temat 82. <i>Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat organizacji lub 	

<i>dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” K. Ryrych. s. 199</i>	i przypisuje im właściwe cechy	* redaguje list	danych statystycznych	instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	
Temat 83. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”. s. 202</i>	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 84 i 85. <i>Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej. s. 204</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa	* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat	* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów	* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym	
Temat 86. <i>Nasz projekt. s. 209</i>	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania wywiadu	* tworzy pytania dla rozmówcy	* przeprowadza wywiad	
CZŁOWIEK I PRAWO					
Temat 87. <i>Człowiek i prawo – ćwiczenia językowe. s. 210</i>	* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmowego	* wypowiada się na temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie
Temat 88. <i>Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks	* omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli	* formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego	* przygotowuje prezentację na temat Kodeksu Hammurabiego	* w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu

s. 211			zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu		
Temat 89. <i>Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?</i> s. 213	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu	* na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z podanych informacji sporządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania tekstu	* analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	
Temat 90. <i>Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.</i> s. 215	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* wyszukuje w dziele sztuki nawiązania do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje ilustrację do wybranego przykazania	* analizuje i interpretuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka	* przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów K. Kieślowskiego prezentujących omawianą tematykę)
Temat 91. <i>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.</i> s. 218	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem	* przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste	* omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cycerona	* wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego	* w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cycerona
Temat 92. <i>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?</i>	* zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości	* wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie	* objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy	* przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa –	* przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy

s. 223	* rozpoznaje w utworze bajkę	* wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazany- mi na ilustracjach	charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens	mądrość, lew – odwaga itp.)	przedstawiające alegorię sprawiedliwości
Temat 93 i 94. <i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.</i> s. 225	* rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania	* określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego	* wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy	* przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni	
Temat 95. <i>Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa.</i> s. 228	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* na podstawie tekstu tworzy krótką notatkę na temat symbolicznego początku rycerstwa * opisuje ilustrację	* sporządza kodeks rycerza * wypowiada się na temat honorowych zachowań * ocenia zachowanie uczestników dyskusji i znaczenia ustawienia stołu	* wartościuje wybraną zasadę rycerzy Okrągłego Stołu w odniesieniu do współczesności * wskazuje postać współczesną, którą można by nazwać mianem rycerza	* przygotowuje prezentację na temat legend arturiańskich
Temat 96. <i>Współczesny zbiór praw człowieka.</i> s. 231	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje	* w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny * analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	* wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształtowanie praw człowieka * redaguje opowiadanie na wybrany temat	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu
Temat 97. <i>Zasady poprawnej komunikacji</i>	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych	* omawia ważne niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w scenkach	

<i>niewerbalnej.</i> s. 234	wych, które towarzyszą przedstawionym sytuacjom		* odczytuje intencję wypowiedzi	* przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	
Temat 98. <i>Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?</i> s. 235	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę * zna rodzaje rymów	* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protestu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”
Temat 99. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej „Możliwości”.</i> s. 237	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg	* rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)
Temat 100 i 101 <i>Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.</i> s. 239	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu	* korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój	* analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji	* rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat	* dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje twórczość filmu i literatury
Temat 102. <i>Iqbal Masih – mały wielki człowiek.</i> s. 242	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca	* pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę	* przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na	* przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczą-	* przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących

	* przedstawia treść opowiadania	bohatera, omawia jego motyw, decyzje i wymienia cechy charakteru	temat heroizmu bohatera * wymienia cechy literatury faktu	cyh pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa dziecka	o prawa dzieci
Temat 103. <i>Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</i> s. 244	* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad	
Temat 104. <i>Co to jest homonim?</i> s. 246	* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza	* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach	* wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami	* uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów	* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe
Temat 105. <i>Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana tekstem Krzysztofa Zanussiego.</i> s. 248	* omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii	* rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru	* wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych	* bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam	* przygotowuje dowolną reklamę
Temat 106. <i>Reklama jako komunikat językowy.</i> s. 250	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem)	* omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą	* podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk	* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie

		* analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów	elementy baśniowe		dotatkowe z podręcznika)
Temat 107 i 108. <i>Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – „Świtezianka”.</i> s. 253	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne	* tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę wiersza * redaguje opis obrazu	* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów	* wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych)	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu
Temat 109 i 110. <i>Ballada „Lilije” jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.</i> s. 257	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu	* tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego	* wypowiada się na temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wnioski dotyczący obu utworów Mickiewicza	* tworzy tekst mów sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci * przedstawia współczesną wersję poznanej historii	* przygotowuje scenariusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi w balladzie
Temat 111 i 112. <i>Redagowanie opowiadania na podstawie ballady Adama Mickiewicza.</i> s. 263	* opowiada treść ballady * zna zasady tworzenia opowiadania * dostrzega różnicę między mową zależną i niezależną * redaguje opowiadanie odtwórcze	* przekształca zdania z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie * wybiera określenia pasujące do bohaterki tekstu	* tworzy fragment opowiadania będący opisem przeżyć * wymyśla zakończenie historii	* wykorzystując informacje zgromadzone na zajęciach, tworzy opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami	
Temat 113 i 114. <i>„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie</i>	* omawia przeczytany fragment dramatu; odwołuje się do	* wskazuje elementy świata przedstawionego	* określa nastrój ballady * wypowiada się na te-	* projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie	* pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu

<i>śniło się waszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.</i> s. 265	pozostałego tekstu * wskazuje elementy dramatu * opisuje wybrany obraz	* wymienia elementy fantastyczne i prawdopodobne * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu	mat poczucia sprawiedliwości i wskazówek zawartych w tekście * wykonuje plakat do inscenizacji utworu		
Temat 115. <i>Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?</i> s. 275	* omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę między fikcją prawdopodobną a fantastyczną	* określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia cechy charakterystyczne przemówienia	* redaguje treść Prawa Niespodzianki * analizuje tekst przemówienia * w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia	* przygotowuje kilka stron prądawnej książki magów, zawierającej Prawo Niespodzianki	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego i charakterystycznych cech literatury fantasy
Temat 116. <i>Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.</i> s. 282	* rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłowów	* określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowy	* określa formy imiesłowów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłowów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami	
Temat 117. <i>Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.</i> s. 286	* omawia treść wiersza * przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia	* porównuje Dekalog z wierszem * rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia	* porównuje treść wiersza z przykazaniem miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy	* określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem	* w dowolnej formie przedstawia realia i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobatą lub krytyką systemu wyrażoną w wierszu)
Temat 118. <i>Debate przy okrągłym</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu	* wskazuje związek nazwy „konferencja	* ustala listę tematów do debaty przy okrągłym	* ocenia argumenty przedstawione przez	* przedstawia informacje na temat rycerzy

<i>stole.</i> s. 287	* przedstawia swoje zdanie w dyskusji	okrągłego stołu” z legendą o królu Arturze	głym stole * gromadzi argumenty i kontrargumenty do zaproponowanych tematów	kolegów * wraz z nauczycielem decyduje o przyznaniu punktów za rzeczowość argumentów	Okrągłego Stołu, jego symboliki, i konferencji przy okrągłym stole, która miała miejsce w Polsce w 1989 roku
Temat 119. <i>Spór o podatki</i> <i>tematem fragmentu powieści Terry’ego Pratchetta.</i> s. 288	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia strony i istotę sporu	* analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez nich argumenty oraz kontrargumenty	* wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków * wymyśla znak interpunkcyjny, który mógłby oznaczać ironię	* tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia będzie głównym zabiegiem językowym	* wypowiada się na temat bohatera wybranego tekstu kultury, często stosującego ironię
Temat 120. <i>Jak opisać sytuację?</i> s. 290	* omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz	* analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycznych i dynamicznych * gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie	* wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
Temat 121 i 122. <i>Środki wyrazu</i> <i>w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.</i> s. 292	* omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami	* przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje	* określa funkcje komizmu * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju	* wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu)
Temat 123. <i>Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru?</i>	* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i określa ich cechy	* formułuje temat rozmowy ojca z synem	* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach	* w formie graficznej przedstawia temat ograniczania praw ludzi	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat

<p><i>Omawiamy fragment „Zemsty” Aleksandra Fredry. s. 300</i></p>	<p>* rozpoznaje elementy dramatu</p>	<p>* wyszukuje w tekście fragmenty określające postawę bohaterów i ich stosunek do planów Rejenta</p>	<p>* wypowiada się na temat naruszenia prawa związanego z ingerencją ojca w życie syna</p>	<p>do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie</p>	<p>życia i twórczości Aleksandra Fredry</p>
<p>Temat 124. <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania. s. 302</i></p>	<p>* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania</p>	<p>* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania</p>	<p>* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń</p>	<p>* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne</p>	
<p>Temat 125. <i>Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu. s. 304</i></p>	<p>* dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich</p>	<p>* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów należących do danego rodzaju * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem</p>	<p>* tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale</p>	
<p>Temat 126. <i>Utrwalenie wiedzy i umiejętności przed sprawdzianem.</i></p>	<p>* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią</p>	<p>* podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat</p>	<p>* wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowy</p>	<p>* wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując</p>	

s. 305	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną * wskazuje homonimy 	<ul style="list-style-type: none"> * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania 	<ul style="list-style-type: none"> się do wybranego tekstu kultury 	
Temat 127. <i>Nasz projekt.</i> s. 309	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki 	<ul style="list-style-type: none"> * nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki 	
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI					
Temat 128. <i>Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 310	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment hasła słownikowego * układa zdania z wyrazem: tożsamość * uczestniczy w zabawie 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę z przekazem, z którym chce się utożsamić 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tego, co ma największy wpływ na kształtowanie tożsamości człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tożsamości współczesnego człowieka w wirtualnym świecie * przygotowuje prezentację związaną z dziedzictwem kulturowym regionu 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza (potem przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycje i obyczaje regionu
Temat 129. <i>Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.</i> s. 311	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wypisuje skojarzenia ze słowem: ojczyzna 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia przykłady dziedzictwa duchowego związanego ze swoją rodziną, lokalnym środowiskiem, narodem 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli dziedzictwa duchowego w życiu narodu * wypowiada się na temat dziedziny sztuki, tradycji itp., które współcześni Polacy mogliby przekazać następnym pokoleniom 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady innych tekstów kultury, które składają się na dziedzictwo duchowe Polaków * wyraża opinię na temat działalności Izabeli Czartoryskiej w ocaleniu dziedzictwa narodowego kraju 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza sondę uliczną na temat ojczyzny (prezentuje jej wyniki w klasie)
Temat 130. <i>Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida</i>	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat wiersza * omawia tekst dotyczący romantyzmu * wypisuje skojarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje kraj przedstawiony w utworze * omawia sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje analizy językowej utworu * wyjaśnia znaczenie neologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy parafrazę tekstu * redaguje wypowiedź (przygotowuje plakat, 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje projekt spotu promującego Polskę lub wybrany region kraju (lub

„ <i>Moja piosnka (II)</i> ”. s. 312	ze słowem: Polska * wskazuje refren	* nazywa wartości moralne * opisuje obraz	* omawia funkcję innych zabiegów interpunkcyjnych, językowych i graficznych w tekście	kolaż) na temat przymusowej emigracji w XIX wieku i czasach współczesnych	sporządza ranking siedmiu cudów Polski)
Temat 131. <i>Budowa sonetu na przykładzie utworu Adama Mickiewicza.</i> s. 314 [zagadnienie usunięte z podstawy programowej]	* opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza	* wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie * omawia budowę sonetu	* nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * wypowiada się na temat refleksji zawartych w dwóch ostatnich strofach * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * recytuje wiersz	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza
Temat 132. <i>Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?</i> s. 316	* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniającą ich podział	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem	
Temat 133 i 134. <i>Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordon” Adama Mickiewicza.</i> s. 318	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	* przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce
Temat 135. <i>Słynne Polki – Emilia Plater.</i> s. 323 [utwór usunięty z	* przedstawia treść wiersza * porządkuje informacje * opisuje obraz	* odtwarza przebieg wydarzeń * przedstawia i charakteryzuje bohaterkę	* wskazuje treści nawiązujące do średniowiecza * wypowiada się na temat sławnych Polek	* wypowiada się na temat stereotypów w odniesieniu do przeczytanych fragmentów tekstu	* redaguje treść przemówienia uzasadniającego wybór Emilii Plater na patronkę szkoły lub ulicy

podstawy programowej]		* redaguje notatkę o postaci	* przygotowuje prezentację poświęconą wybranej kobiecie	dotyczących roli i zachowania kobiety	
Temat 136. <i>Inwokacja do „Pana Tadeusza” jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.</i> s. 326	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * analizuje fragment dotyczący opisu przyrody	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”	* porównuje fragment eposu Homera z <i>Inwokacją</i> pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu
Temat 137. <i>Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.</i> s. 328	* omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne	* odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów)
Temat 138 i 139. <i>Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik” – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.</i> s. 331	* przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz	* charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	* na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli	* redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza”	* wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli

<p>Temat 140. <i>Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu „Heban” Ryszarda Kapuścińskiego.</i> s. 343</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności konkretnych grup wiekowych, zawodów itp. 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat podróży zwiedzających wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów
<p>Temat 141. <i>Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?</i> s. 346</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego wiersza * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nadawcę i odbiorcę tekstu * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście * określa formy gramatyczne czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> * określa funkcję tytułu i podtytułu * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakaty w kontekście wiersza * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje wyniki w klasie 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze list otwarty, w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury
<p>Temat 142. <i>Refleksje nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego „Nowe pogo”.</i> s. 348</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tekstu * opisuje kraj widziany oczyma osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i powtórzenie * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje cechy prozy poetyckiej * interpretuje tytuł tekstu * tworzy zasady korzystania z telefonów komórkowych, aby ich używanie nie miało negatywnego wpływu na życie rodzinne i towarzyskie 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje tekst „Nowe pogo” z utworem C.K. Norwida 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych problemów społecznych zagrażających współczesnym nastolatkom
<p>Temat 143 i 144. <i>Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.</i> s. 349</p>	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów

		cechy dla poszczególnych rodzajów			
Temat 145. <i>Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka.</i> s. 354	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty	* charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji	* interpretuje fragment dialogu * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa	* wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory	* przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego
Temat 146 i 147. <i>Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego.</i> s. 356	* wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety	* określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze	* porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych	* dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka	* przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości
Temat 148. <i>Jak napisać streszczenie?</i> s. 359	* wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst	* opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia	* redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce	* na podstawie wybranych artykułów, redaguje krótkie lidy określające temat tekstu	
Temat 149. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Przeszłość dla przyszłości”.</i>	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz	

s. 360		autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie			
Temat 150. Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem. s. 362	* przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję	* interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście	* wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi	
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY SIÓDMEJ					
Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność pojawiania się duchów * omawia elementy świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje	* charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * omawia zachowanie duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu	* interpretuje motto * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat roli chóru i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * w postaci graficznej (mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu * pisze rozprawkę	* przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów – uroczystości poświęconej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników * tworzy lapbook poświęcony utworowi

<p>Aleksander Fredro „Zemsta”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych w dramacie * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia przyczynę sporu sąsiadów * wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie tytułu * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * wypowiada się na temat komizmu w utworze * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy przedstawia wydarzenia * omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy * pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia motto utworu * wypowiada się na temat znaczących nazwisk w dramacie * tworzy w formie lapbooka „Galerię Fredrowskich Bohaterów” * pisze karykaturalną autocharakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur
<p>Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść lektury * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat tła historycznego (drugiej wojny światowej) * odróżnia fakt od fikcji * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcie: literatura faktu * wymienia elementy charakterystyczne dla literatury tego rodzaju (autentyzm topograficzny, występowanie realnych postaci itp.) * wymienia akcje sabotażowe i dywersyjne przygotowane przez Polaków * przedstawia przebieg kampanii wrześniowej 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat życia w okupowanej Warszawie w pierwszych dniach wojny * redaguje opis sytuacji dotyczący wybranej akcji dywersyjnej * analizuje fragment przedstawiający Akcję pod Arsenalem * przedstawia zwycięstwa lub porażki 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje w kontekście lektury film pt. „Miasto ruin” * pisze rozprawkę na zaproponowane tematy * ocenia sposób przedstawienia Akcji pod Arsenalem w postaci komiksu (wskazuje podobieństwa i różnice) 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnej formie przedstawia biografię autora i okoliczności powstania utworu * pisze recenzję filmu lub książki * tworzy lapbooka dotyczącego lektury
<p>Ewa Nowak, Yellow bahama w prążki</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść powieści * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje bohaterów * dzieli się wrażeniami z przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy ramowy plan wydarzeń * wymienia przelomowe wydarzenia * wypowiada się na temat zasad panują- 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów * interpretuje głosowo lub opowiada wybrane fragmenty utworu * opisuje szkołę, 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje tytuł powieści * pisze recenzję 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje lapbook dotyczący lektury * przygotowuje informacje na temat życia oraz twórczości

	* przygotowuje „lekturę w pudełku”	cych w szkole * charakteryzuje powieść jako gatunek literacki * redaguje opis przeżyć wewnętrznych wybranego bohatera	panujące tam zasady, wymienia przedmioty, opowiada o stosunku nauczycieli do uczniów * ocenia postawę młodzieży		pisarki
--	------------------------------------	---	--	--	---------